

ИЛМИЙ-ТЕКШИРИШ ВА ТАЖРИБА- КОНСТРУКТОРЛИК ИШЛАБ ЧИҚИШЛАР ХАРАЖАТЛАРИНИНГ ТАН ОЛИНИШИ

14. Илмий-текшириш ишлаб чиқишлар харажатлари шу харажатлар қилинган ҳисобот давридаги харажат сифатида тан олинади ва кейинги даврда актив деб тан олинмаслиги лозим.

15. Тажриба-конструкторлик ишлаб чиқишларга харажатлар, агар улар 16-параграфда кўрсатилган активни тан олиш мезонларини қаноатлантирмаса, шу харажатлар қилинган ҳисобот давридаги харажатлар сифатида тан олинади.

Дастлаб харажат сифатида тан олинган тажриба-конструкторлик ишлаб чиқишлар харажатларини кейинги ҳисобот даврларида активлар сифатида тан олмаслик керак.

16. Тажриба-конструкторлик ишланмалари харажатлари қуйидаги мезонларга жавоб берган тақдирдагина актив сифатида тан олинади:

16.1. Маҳсулот ёки жараён аниқ белгиланган, маҳсулот ёки жараёнга тегишли харажатлар алоҳида аниқланиши ва ишончли тарзда ўлчаниши мумкин;

16.2. Маҳсулот ёки жараёни техникавий жиҳатдан амалга ошириш мумкинлигини намоёиш қилиш мумкин бўлганда;

16.3. Хўжалик юритувчи субъект маҳсулот ёки технологияни ишлаб чиқариш, сотиш ёки ундан фойдаланишни мўлжаллаганда;

16.4. Маҳсулот ёки технология учун бозорнинг мавжудлиги ёки уни сотиш ўрнига субъект ўзи учун

фойдаланилган тақдирда унинг субъектга фойда келтириши намойиш қилиниши мумкин бўлганда;

16.5. Лойиҳани ниҳоясига етказиш ва бозорга чиқариш ёки маҳсулотни, технологияни қўлланиш учун етарли ресурсларнинг ёки уларни намойиш қилиш имкониятининг мавжудлиги.

17. Актив деб тан олинган тажриба-конструкторлик ишларининг харажатлари қуйидагилар чиқариб ташлангандан сўнг тегишли бўлажак даромадлар ҳисобидан қопланадиган суммадан ошмаслиги лозим:

— тажриба-конструкторлик ишларига кейин қилинадиган харажатлар;

— тегишли ишлаб чиқариш харажатлари;

— маъмурий харажатлар ва маҳсулотни сотиш чоғида бевосита қилинган харажатлар.

18. Лойиҳанинг тажриба-конструкторлик ишлаб чиқишлар харажатлари актив деб ҳисоблаш талабларига жавоб берганлиги туфайли бу харажатлар хўжалик юритувчи субъект ана шу харажатлар натижасида келгусида иқтисодий наф олишини аниқлаш учун етарли бўлмагани сабабли актив деб тан олиш мезонларига мос келмаслиги мумкин. Бундай ҳолларда тажриба-конструкторлик ишлаб чиқишлар харажатлари шу харажатлар амалга оширилган даврдаги харажатлар деб эътироф этилади ва кейинги даврда актив деб тан олинмайди.